

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XI. Frequentia Legatorum in fastidium versa. Iudicia lata in synodis Gallicanis interdum Romæ cassabantur parte inaudita altera. Vnde occasionem sumit Ivo scribendi inutilem esse Conciliorum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

gationis eorum, exemplo petito à procurationibus qua debentur Episcopis pro visitatione. Præterea Gregorius novam anno millesimo septuagesimo nono clausulam adjecit juramento Metropolitanorum, quando Pallium recipiebant, qua cogebantur ad suppeditandos sumptus necessarios Legatis, quoties per provincias eorum iter agerent ad legationem suam euntes, ut eo pacto certi essent sumptus eisdem Legatis necessarij: *Legatum Romanum eundo & redeundo honorifice tractabo, & in suis necessitatibus adjurabo.* Constat sanè Gregorium secundum anno septingentesimo vigesimo secundo, Clericis ac nobilibus laicis commendasse Bonifacium, quem in Germaniam mittebat ad convertendos infideles, eosque hortatum esse ut sumptus ei alendo suppeditarent. Hæc sunt Gregorij verba in epistola quarta: *Cui hortamur ob amorem Domini nostri Jesu Christi & Apostolorum ejus reverentiam ut in omnibus solatia exhibeatis, eumque in nomine Jesu Christi recipiatis, ut scriptum est de suis discipulis: Qui vos recipit, me recipit. Providentes insuper necessaria itineris ejus, comitesque tribuentes. Cibum etiam, ac potum, vel si quid egerit, largientes &c.* Gregorius inquam secundus clerum ac nobiles laicos hortatus est ut impendia necessaria Bonifacio præberent. Verùm contributio illa infra mediocritatem subsistebat, quòd exigui admodum sumptus sufficerent homini frugaliter viventis & Apostolorum virtutibus æmulanti, ac præterea contributio illa sponte fiebat. At cum Legati in provincias accederent cum pompa & splendore comitatu, necessarij erant immensi sumptus; adeoque contributio propter illos imperata personas ecclesiasticas opprimebat, qua cogebantur eam pendere pro visitatione, tamen Legati ad eas non accederent. Quare Innocentio tertio visum est ut modus quidam iis rebus adhiberetur, edito in eam rem canone in Concilio Lateranensi anno millesimo ducentesimo decimo quinto, qui tamen non admodum iniquus est Legatis.

X. Hæ Legatorum procurationes gravissimam in Galliis querelam excitaverunt. Etenim Episcopi videntes perpetuam velut reciprocationem Legatorum Roma venientium, ac statim abeuntium antè quàm eis licuisset mala provinciarum introspicere, ac per consequentiam antè quàm iisdem malis remedia adhibuissent, cum id, inquam, Episcopi cernerent, dicebant Summos Pontifices potius studere augendis suorum fortunis quàm sanandis subjectorum malis. Ita enim ad Paschalem secundum scribit Ivo Carnotensis Episcopus: *Cum enim à later*

vestro mittitis ad nos Cardinales vestros, tanquam filios uterinos, quia in transitu apud nos sunt, non tantum non possunt curanda curare, sed nec curanda prospicere. Inde est quòd multi Præpositorum facta gladio lingue ferire cupientes, dicunt sedem apostolicam non subditorum quaerere sanitatem, sed suam aut lateralium suorum quaerere commoditatem. Et quoniam mos mittendorum Legatorum prævaluerat, Episcopi Gallicani, non sperendam occasionem rati, eum vertere studuerunt in commodum regni. Etenim quemadmodum ducentis antè annis contenderant ne cuiquam Episcoporum Gallicanorum concederetur legatio sedis apostolicæ, nullusque præterea perpetuus Legatus mitteretur in Gallias, nunc Paschalem orant ut legationem suam tribuat Episcopo cuiuspiam transalpino, qui penitus introspicere poterit provinciarum morbos eisque remedium adhibere per se aut per relationes ad sedem apostolicam mittendas. Addunt autem cupere se in primis ut ministerium illud delegetur Hugoni Archiepiscopo Lugdunensi, qui præclare admodum in eo se gesserat sub Gregorio septimo & Urbano secundo. *Alicui transalpino legationem sedis apostolicæ injungatis, qui & vicinè subrepentia mala cognoscit, & ea vel per se vel per relationem ad sedem apostolicam maturius curare prævaleat.*

XI. Tandem diversæ vexationes quæ regna affligerunt ob frequentiam Legatorum, qui prætextu disciplinæ ecclesiasticæ saepenumero se negotiis publicis immiscebant, & marsupia sua inflabant, Episcopos & populos in fastidium harum legationum vertebant, ut colligi potest ex Matthæo Parisio variis in locis. Quod auctum est ob inutilitatem horum sumptuum. Nam judicia à Legatis lata in synodis regni interdum Romæ mittebantur in irritum parte inaudita altera. Hinc illæ lacrymæ Ivonis Carnotensis ad Paschalem secundum scribentis ob Thefaurariam Ecclesiæ Cabilonensis, cujus possessione Drogo quidam deturbatus fuerat iudicio Concilij generalis Galliarum apud urbem Pictaviensem habiti à Legatis sedis apostolicæ: *Confirmantibus eisdem Cardinalibus iudicium nostrum, (inquit Ivo in epistola xcvi.) ex ratione & auctoritate iudicavimus non fuisse canonicam investituram.* Interim Drogo restitutus fuerat à Summo Pontifice, inauditis iis quorum intererat. Unde occasionem sumit Ivo affirmandi modum hunc agendi efficere ut inutilis omnino sit celebratio horum Conciliorum: *Quid etiam ultra valebunt celebranda Concilia, quorum per unius personam delationem irrita sicut quantalibet auctoritate facta iudicia? Unde rogamus sanctiss.*

Vide supra lib. 1. cap. 2. §. 1. & 1091. & cap. 11. §. 1. & 1092.

Concil. Rom. an. 1079.

Vide supra lib. 1. cap. 41. §. 4. & cap. 48. §. 2.

Vide supra lib. 5. cap. 11. §. 6.

Cap. Procuratio. nu. de censibus.

Vide supra lib. 5. cap. 14.

Ivo epist. 109.

tem vestram ut librata consideratione commodorum & incommodorum quæ de ejusmodi perturbatione nasci possunt, saniori sententia animum accommodetis; ut & judicia synodalia non nisi summa ratione cassentur, & mandata apostolica curiosius observentur. Eadem Hincmaro mens fuerat ducentis & eo amplius ante Ivonem annis: quam cum indignatione aperit in epistola ad Nicolaum primum scripta, quæ extat apud Flodoardum, occasione Rothadi Episcopi Sueffionensis in generali regni synodo depositi à iudicibus electis, quod iudicium instaurari nihilominus in Concilio Romano volebat Nicolaus: *Si de reliquo verba iniquorum prevaluerint adversum nos, sicut jactitant proferentes, non erit necesse de provincialibus synodis, in quibus hactenus laboravimus, magnopere laborare. quippe quoniam erit & lex & spes sibi quisque.* Antea autem dixerat, propter appellationes hujuscemodi: *Non solum ab ecclesiasticis personis, verum & multo magis à secularibus, nostra judicia contemnuntur.* Itaque in animum inducit monendos à se esse Episcopos, si quid peccent. *Si corrigere se voluerint, inquit, congaudebo. Sin autem ad vestrum eos iudicium provocabo. Qui si ire voluerint, vestra sancta sapientia quid inde melius viderit decernere procurabit. Si autem ire noluerint, facient quod sibi utile iudicaverint.*

Ap. Flodoard.
lib. 1. hist. Rem.
c. 13.

XII. Summi Pontifices, postquam Episcopos Gallicanos eò flexerant ut appellationes à iudiciis suis patienter ferrent, omnem auctoritatem in se trahere studuerunt, ita ut eam cum nullo communicarent. Eo pacto Concilia generalia ecclesiastica regni sensim abolita fuere. Frequentiæ verò Legatorum hæc ratio præscripta est, ut non nisi ob graves causas accederent ad provincias, sive pro revocanda pace inter Reges Galliarum & Angliæ, sive pro bello adversus Albigenfes, seu etiam ob alias similes causas. Hujuscemodi legationis illustre exemplum extat apud Matthæum Parisium. Narrat ille Cardinalem Romanum anno millesimo ducentesimo vigesimo sexto missum esse in Galliam cum auctoritate Legati, ut provideret petitionibus Raymundi ultimi Comitis Tolosani, cujus bona publicata fuerant ob hæresim Albigenfium, quorum ipse erat fautor. Vnde pater Summum Pontificem extendisse sollicitudinem suam ad res temporales, tanquam connexas spiritualibus, id est, hæresi, quemadmodum observavit Clemens quartus in suis epistolis. Igitur cum Legatus advenisset, Concilium convocavit apud urbem Biturigenfem; ad quod invitavit Regem, Archiepiscopos, Episcopos, & clericum Ecclesiæ Gallicanæ, atque insuper Comitum Tolosanum. In hoc conventu adfue-

runt centum Episcopi è novem provinciis, præter Abbates, Priores & procuratores Capitulorum. Et quia Lugdunensis Archiepiscopus de primo confessu contendebat cum Archiepiscopo Senonensi, Rothomagensis verò cum Bituricensi, Burdegalensi, Narbonensi, & Auscitano; adnotat Matthæus Parisius, ad vitandam contentionem confessum illic non fuisse dispositum tanquam in vero Concilio, sed tanquam in conventu & Consilio extraordinario: *Timebatur de discordia. Et ideo non fuit sessum quasi in Concilio, sed ut in Consilio.* Cum autem controversia moveretur inter Simonem Comitem Montisfortis & Raymundum Comitem Tolosanum, Legatus præcepit Archiepiscopis ut unusquisque seorsim cum suffraganeis suis sententiam promeret, eamque scripto traderet, quò illam Summo Pontifici & Regi Francorum Legatus ostendere posset, excommunicationi interim subdens eos quæ sententiæ suæ secretum proderent. Vnde colligi potest vim conventuum ecclesiasticorum Galliarum reductam esse ad simplex consilium. *Præcepit Archiepiscopis singulis Legatus cum presentibus, ut convocatis seorsim unusquisque suffraganeis, cum eis deliberarent super negotio præfato, & traderent Legato consilium suum reductum in scripto. Quo facto, Legatus excommunicavit omnes qui super hoc sua consilia revelarent, dicens se ea velle Domino Papa significare, & Francorum Regi ostendere.*

Stetit illud
habentem
cap. 14. 15.

ADMONITIO

STEPHANI BALUZII.

DE legatione Aquitanica, de qua paucis agit illustrissimus Archiepiscopus in paragrafo tertio istius capituli, nos in prima librorum istorum editione nonnulla diximus in hac additione, quæ nunc visum est referre ad caput XLVI. libri quinti.

CAPVT XXXI.

Synopsis.

I. Legati in se traxerunt omnem auctoritatem Conciliorum ecclesiasticorum. Confirmationem autem canonum Summo Pontifici reservaverunt.

II. Non possunt ministerium suum exequi intra Gallias absque consensu Regis. Probatum ex Gregorio magno.

III. Ratio hujus instituti aperitur. Epistola Concilij Africani ad Celestinum explicata contra mentem illustrissimi Cardinalis Perronij.

IV. Concilium Sardicense Vicariis apostolica sedis adesse sinit in synodis provincialibus, si causa Episcoporum dejecti retractanda fuerit. Aliud obtinebat in Africa, cui ignotum erat Concilium Sardicense. Le-